

Hogyan szólítsuk meg a gyerekeket?

Havasi Norbert
elnök
Kaptárkő Egyesület

Hogyan szólítsuk meg a gyerekeket?

A természet szeretetét nem elsősorban megtanítani kell, hanem lehetőséget kell teremteni annak megtapasztalására

Önök mire emlékeznek jobban a gyerekkorukból: egy természetismeret-órán elhangzott magyarázatra, vagy arra, amikor először találtak egy madárfészket, megfogtak egy békát, esetleg saját maguk ültettek el egy fát?

A természetet nem elmagyarázni, hanem megtapasztalni kell

- Elsőre hagyjuk az elvont fogalmakat (biodiverzitás, ökoszisztéma-szolgáltatások, fenntarthatóság).
- Keltsük fel az érdeklődésüket (katicabogár, madárfészek, sünbúvóhely).
- Előbb a tapasztalás, utána a magyarázat.

Az iskolaudvar mint szabadtéri tanterem

- *A tantermi előadásoknak is megvan a helyük, de mi elsősorban a terepi tapasztalásokra építünk.*
- Az iskolakert különösen alkalmas erre, mert:
  - közvetlenül elérhető,
  - folyamatosan változik,
  - személyes kötődést teremt,
  - hosszú távú lehetőséget ad,

tehát folyamatosan használható szabadtéri tanterem.

A gyerekek mint aktív résztvevők

- A gyerekeknek lehetőséget kell adni arra, hogy maguk is tegyenek valamit:
  - rovarhotel készítése,
  - madárodúk kihelyezése,
  - iskolakert kialakítása,
  - természetközeli élőhelyek létrehozása.

Ne csak beszéljünk a természetvédelemről, csináljuk is!

Kíváncsiság, játék, felfedezés és pozitív élmények

- A kíváncsiságra építsünk, ne a félelemre.
- Ne a tehetetlenség érzését erősítsük.
- A felfedezésre, a pozitív élményekre és a megoldásokra építsünk.
- Tegyük a gyerekeket passzív szemlélőből aktív résztvevővé.

A „nemszeretem” állatok és a biodiverzitás

- A gyerekek sokszor ugyanazokat az állatokat szeretik, de „nyitottak”.
- DE nem kell minden állatot megszeretni ahhoz, hogy felismerjük a szerepét és tiszteletben tartsuk az élőhelyét.
- Ezek az állatok kiváló alkalmat adnak arra, hogy beszéljünk az ökológiai kapcsolatrendszerekről.

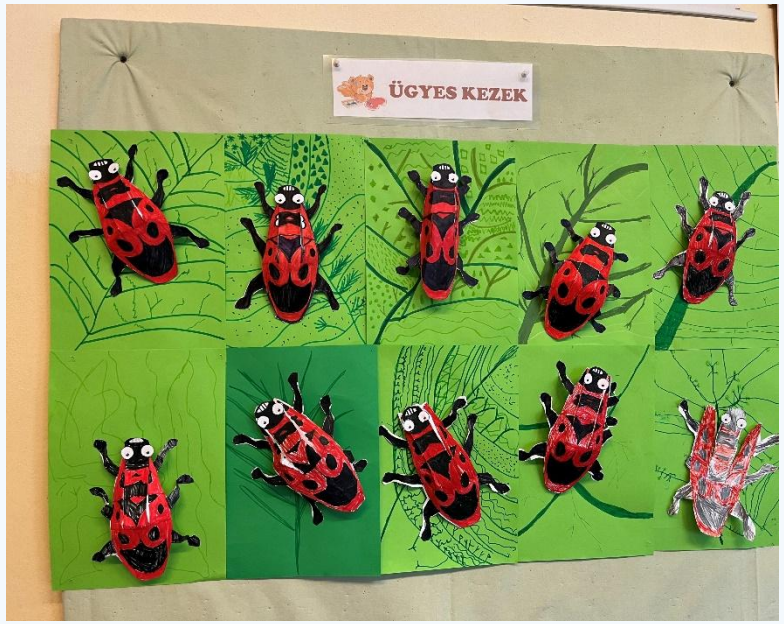

Mi marad az előadás után? – Tartós eredmények

- Ez az egyik legfontosabb kérdés…
- A közös alkotás megmarad, amelyhez később visszatérhetnek.
- FONTOS, hogy a pedagógusok is be tudjanak kapcsolódni a folytatásba.
- Rendszeres megfigyelések, a növények fejlődésének követése vagy akár évszakonként az iskolaudvar élővilágának felmérése.

A gyerekek nemcsak célcsoportok, hanem szemléletformálók is

- A gyerekek hazaviszik a tapasztalataikat.
- Ezekről otthon is beszélhetnek.
- Éppen ők kezdeményeznek változásokat a család kertjében.
- Nemcsak a jelen lévő gyerekeket érjük el, hanem rajtuk keresztül a családokat is megszólíthatjuk.

Tanulság

- Mutassuk meg, ne csak mondjuk el!
  Valós élőlények, élőhelyek, kézzelfogható példák.
- Vonjuk be őket a cselekvésbe!
  Ne csak hallgatók legyenek, hanem alkotók és felfedezők.
- Kérdezzünk többet, magyarázzunk kevesebbet!
  Hagyjunk időt az önálló megfigyelésre és következtetésre.
- Építsünk pozitív élményekre!
  A kíváncsiság és a sikerélmény erős motiváció lehet.
- Hagyjunk magunk után valamit!
  Olyan eredményt, amelyhez a gyerekek később is kapcsolódhatnak.

Nem feltétlenül drága eszközökre vagy különleges helyszínekre van szükség. Sokszor néhány négyzetméternyi iskolaudvar, egy nagyító és egy jó kérdés is elegendő ahhoz, hogy elinduljon a felfedezés.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!